
ЗМІСТ

Призначення посібника	6
Про автора	7
Частина 1. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ	9
КРИМІНОЛОГІЯ: ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА	9
Тема 1. Поняття, предмет, система, завдання, функції та методи кримінології	9
Тема 2. Історія становлення кримінології та її сучасний стан ..	9
Тема 3. Злочинність та її основні характеристики	10
Тема 4. Причини та умови злочинності	10
Тема 5. Віктимологія	11
Тема 6. Особа злочинця	11
Тема 7. Організація та методика кримінологічних досліджень	12
Тема 8. Кримінологічне прогнозування та планування боротьби зі злочинністю	12
КРИМІНОЛОГІЯ: ОСОБЛИВА ЧАСТИНА	13
Тема 9. Профілактика (запобігання) злочинності	13
Тема 10. Класифікація злочинності. Кримінологічна характеристика окремих видів злочинності	13
Тема 11. Насильницькі злочини	14
Тема 12. Загальнокримінальна корислива злочинність	14
Тема 13. Злочинність неповнолітніх	14
Тема 14. Пенітенціарна злочинність	14
Тема 15. Рецидивна злочинність	15
Тема 16. Професійна злочинність	15
Тема 17. Економічна злочинність	15
Тема 18. Організована злочинність	15
Тема 19. Корупційна злочинність	16
Тема 20. Злочини, вчинені з необережності	16
Тема 21. Жіноча злочинність	16
Тема 22. Злочинність військовослужбовців	16

Тема 23. Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотиків	17
Тема 24. Особливості міжнародної співпраці в галузі попередження злочинності	17
Тема 25. Політична злочинність	17
Частина 2. СХЕМА ВІДПОВІДЕЙ. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	
КРИМІНОЛОГІЯ: ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА	19
Тема 1. Поняття, предмет, система, завдання, функції та методи кримінології	19
Тема 2. Історія становлення кримінології та її сучасний стан	21
Тема 3. Злочинність та її основні характеристики	22
Тема 4. Причини та умови злочинності	23
Тема 5. Віктимологія	24
Тема 6. Особа злочинця	25
Тема 7. Організація та методика кримінологічних досліджень	27
Тема 8. Кримінологічне прогнозування та планування боротьби зі злочинністю	28
КРИМІНОЛОГІЯ: ОСОБЛИВА ЧАСТИНА	30
Тема 9. Профілактика (запобігання) злочинності	30
Тема 10. Класифікація злочинності. Кримінологічна характеристика окремих видів злочинності	32
Тема 11. Насильницькі злочини	33
Тема 12. Загальнокримінальна корислива злочинність	35
Тема 13. Злочинність неповнолітніх	36
Тема 14. Пенітенціарна злочинність	38
Тема 15. Рецидивна злочинність	39
Тема 16. Професійна злочинність	41
Тема 17. Економічна злочинність	42
Тема 18. Організована злочинність	44
Тема 19. Корупційна злочинність	46
Тема 20. Злочини, вчинені з необережності	47
Тема 21. Жіноча злочинність	48
Тема 22. Злочинність військовослужбовців	49
Тема 23. Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотиків	49

Тема 24. Особливості міжнародної співпраці в галузі попередження злочинності	51
Тема 25. Політична злочинність	53
Частина 3. ТЕСТОВІ ПИТАННЯ, СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІ СХЕМИ, ПРАКТИЧНІ ЗАДАЧІ	56
ТЕСТОВІ ПИТАННЯ	56
СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІ СХЕМИ	67
ПРАКТИЧНІ ЗАДАЧІ	199

ПРИЗНАЧЕННЯ ПОСІБНИКА

На сьогоднішній день в Україні кримінологія викладається на юридичних факультетах, як частина спеціальностей 6.030401, 6.060304 та 7.060101, як для прокурорсько-слідчої, так і для цивільно-правової спеціалізацій.

Проведений автором аналіз робочих навчальних програм з кримінології п'яти ВИШів (Київського Національного Університету імені Тараса Шевченка, Національного університету «Одеська юридична академія», Національного університету «Острозька академія», Донецького державного університету управління МОН України, та Львівського національного університету імені Івана Франка), які, вочевидь, були узгоджені з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, показав наступне.

Всі вказані програми з кримінології мають три види вад — структурний хаос, вибірковість тематики та фактологічні помилки, які почасти не дають можливості опанувати цю науку.

Так, всі програми мають різну логічну структуру і тематику лекцій та семінарських занять. Окрім того, в деяких програмах відсутні певні важливі блоки (напр. про поняття та предмет кримінології, про основні кримінологічні теорії та напрями розвитку кримінології як науки, тощо). Нарешті, деякі програми взагалі містять фактологічні помилки (напр. ототожнюючи рецидивну злочинність з професійною, професійну злочинність з організованою, корупційну злочинність з економічною тощо).

У даному посібнику автор-упорядник намагався уникнути вказаних недоліків та прикрих недоречностей з тим, щоб зорієнтувати студентів на:

- ✓ весь обсяг навчального матеріалу
- ✓ розмаїття навчальних та методичних прийомів, що, будемо сподіватися, допоможе глибшому засвоєнню змісту та виробленню головних умінь та навичок, необхідних майбутнім фахівцям-правознавцям.

ПРО АВТОРА

Дмитро Леонідович Тупчієнко — практикуючий адвокат (свідчення про право на зайняття адвокатською діяльністю № 2961 видане Київською обласною Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури 20.10.2005 р., рішення № 130).

В якості адвоката бере участь та представляє інтереси клієнтів у цивільних, господарських, сімейних, адміністративних, кримінальних справах. Брав участь в якості представника в судових засіданнях у Великій Британії, Німеччині, Ірландії, Молдові, Нідерландах, Бельгії, Франції.

Навчався на юридичному факультеті Кембриджського університету (інститут кримінології), юридичному факультеті Національної академії управління, Лондонській школі економіки (Європейський інститут, стипендіат агентства Reuters), факультетах кібернетики та філософському Київському Національному Університету імені Тараса Шевченка, факультеті управління та прикладної математики Московського фізико-технічного інституту, про що має відповідні сертифікати та дипломи, в т.ч. державного зразка .

Пройшов навчання: з питань моніторингу та оцінки проектів – в Університеті Джонса Хопкінса, Університеті штату Вашингтон та Університеті Міннесоти; з питань статистичної оцінки даних — в Університеті Північної Кароліни (Чепел Хілл); з питань судово-медичної експертизи — в Національному інституті Департаменту юстиції США; з питань медіації — в Технічному університеті м.Цюрих; адвокаті — в Університеті Мічигану; з питань підготовки персоналу пенітенціарної служби - в Інституті кримінально-виконавчої служби Департаменту юстиції США.

Працював юрисконсультком проектів Агентства міжнародного розвитку США в Середній Азії та Пакистані, юрисконсультком проектів ТАСІС в Україні, радником з питань регіонального розвитку Програми Розвитку ООН в Криму, експертом Ради Європи з питань судоустрою, експертом ОБСЄ з питань свободи слова в

Україні та Середній Азії, головним консультантом Головної служби політики інституційного розвитку Секретаріату Президента України, помічником-консультантом народного депутата України.

Державний службовець 7-го рангу. Автор двох монографій, чотирьох навчально-методичних посібників, науково-практичних коментарів Цивільного та Господарського кодексів України (у співавторстві), шереду наукових публікацій та інтерв'ю в реферованих часописах та інших засобах масової інформації як в Україні, так і за кордоном.

Є членом Ліги сприяння пенітенціарним реформам ім. Джона Говарда у Великій Британії, Асоціації судових адміністраторів в США, арбітром та медіатором Асоціації міжнародного арбітражу в Брюсселі.